

DÉLI ÚJSÁG

POLITIKAI NAPILAP

Budapest, 1908.

I. évf. PÉNTEK 10. szám.

November 20.

Szerkesztőség: VI., Aradi-utca 8. szám.
TELEFONSZÁM 108-52.
Egyes szám ára helyben 2 fillér.

Főmunkatárs:
FENYES LÁSZLO

Felelős szerkesztő:
Dr. VÉCSEY MARCEL

Kiadóhivatal: VI., Aradi-utca 8. szám.
TELEFONSZÁM 108-52.
Hirdetések millim. számítással díjszabás szerint.

Fogházra ítélt herceg. Részletek a postasikkasztásról.

Kossuth ur és az államvasutak.

(F. L.) Kossuth Ferenc ur és trónusa mellett mindjárt mellette ülő vasuti magán ark-angyala, Batthyány Tivadar gróf a koalíciós küzdelmei alatt minden lehető helyen és lehető alkalommal agyba-főbe dicsérték a vasutasokat.

Azután Kossuth Ferenc ur miniszter lett s az államvasutak intézményének legfőbb irányítója és felügyelője. És azóta — csodálatos véletlen — a vasuti szerencsétlenségek napirenden vannak, az államvasutak egykori európai hírneve teljesen összerongyolódott s az egész intézmény a teljes csőd elé megy. És mindama sok szerencsétlenség, forgalmi zavar és szállítási tehetetlenség ellen egyetlen orvosszert talált Kossuth Ferenc ur, kiadta rendeletét, hogy a vasuti szerencsétlenségeket ezentul a legszigorubb büntetés terhe alatt eltünteti.

Olcsó, de találó tréfa hangján mondják a vasutasok e furcsa rendeletéről, hogy ahhoz muzsikát kellene írni, vidám, pattogó ritmusu muzsikát. Mi azonban méltányosak akarunk lenni és elővesszük azt az érvet, amelyet a kereskedelmi minisztérium tájékatól szoktak hangoztatni: a mult kormányok büne, hogy az államvasutakból mindig csak jövedelmet szedtek ki és minden befektetést elmulasztottak. Ez a gazdálkodás most bosszulja meg magát.

Ennek az érvelésnek van némi alapja, de nem a vasuti szerencsétlenségek megokolásában, hanem az államvasutak szállítási tehetetlenségére vonatkoztatva. Tény, hogy az előző kormányok, legfőképpen a Tisza-kormány a legszükségesebb beruházásokat is mellőzte, s ennek eredményeképpen állottak elő azok a

nagy károk, amelyeket a vagonhiány idézett elő.

Amde a vasuti szerencsétlenségek nem a vagonhiány miatt történnek. A váltók sincsenek általánosan olyan rossz állapotban, hogy funkcionális zavaruk miatt legyen baj.

És ha egy-egy szerencsétlenség emiatt történt volna is, ugy ezért a mostani vezetőség személyesen felelős, mert a megromlott váltószerkezetek hibáját észre lehet venni és ki lehet cserélni.

A vasuti sinek sem törtek még össze a vonatok sulya alatt és a talpfák sem mállottak még szét. A talpfák, a régi talpfák miatt még sehol sem történt baj, majd csak ezután fog azokon a helyeken szerencsétlenség történni, ahol — az új talpfa-szállítások történtek.

A szerencsétlenségeket, amelyek ellen ez a famózus rendelet kiadódott, az esetek nyolcvan százalékában az alárendelt közegek szakértelem hiánya, a különböző rendelkezések folytán beálló tévedés és az igazságtalan munkafelosztás idézte elő, amelynek eredményeképpen a tisztviselők és alkalmazottak egy részénél a teljes *over working* áll be, más része pedig vagy ostoba, bürokratikus és hiábavaló papirosjelentések szerkesztésével van elfoglalva, vagy protekciós semmittevésben tölti a hivatalos órákat.

A vasutasokat még a nagy sztrájk idejéből jól ismerem s mindenikük ily irányban mondja most a szerencsétlenségek indító okait. Ezek pedig olyan okok, amelyeket nem lehet a régi kormányok büneinél felróni, ezek friss, új — és a koalíciós kormányférfiak természetrajzához nagyon hozzá illő — bűnök eredménye.

Tény az, hogy Kossuth ur és Sztérényi ur a kipróbált régi erők ezreit nyugdíjazták, a hozzáértő, de politikailag nem parirozó tehetségeket ha ki nem ugratták a vasuti szolgálataiból, úgy teljesen mellőzték

és helyükbe kortes- és egyéb érdeket szolgáló protektorok ajánlottjait nevezték ki. Ezek az igazi, ezek a főokai a rémes módon ismétlődő vasuti szerencsétlenségeknek.

És ezek a szerencsétlenségek nem fognak megszűnni a komikus rendelet parancsára sem, de Kossuth Ferenc ur mindig meg fogja nyugtatni lelkiismeretét a régi kormányok bűnös mulasztásaival, amelyek csodás módon épen az ő miniszterségének néhány hónapja után kezdtek gyümölcsöt teremni. Mert addig nem igen termettek ezek a véres gyümölcsök.

Kossuth Ferenc urnak patronja van már a régi kormányok büneire. A kvótát is azért kellett neki emelnie, mert a régi kormányok — nem szállították le.

A politikai korzón.

* Előrenyomulnak a feketék. A függetlenségi párt reakciós irakciója a félhivatalos szócsövein most már nyíltan kijelenti, hogy a munkások országos balesetbiztosító intézetének igazgatósága miatt a pénzügyi bizottságban Sztérényi államtitkár ellen megkezdett akciót a kereskedelmi tárca költségvetésének képviselőházi tárgyalása alkalmából folytatni fogja. A pénzügyi bizottság inkvizíciója elől ugyanis az államtitkár ur — hirtelen közbejött meghíllése révén — kimenekült s a bizottság tagjai a távollevő államtitkárt püfölte: a költségvetés parlamentáris tárgyalása azonban — gyengélkedő minisztere képviselőletében — kénytelen lesz végigszenvedni a vesszőfutást, melyet Nagy Emilek mindaddig alkalmazni fognak Sztérényi ellen, amíg csak az államtitkár gyűlölt személyét pozíciójából távozásra kényszeríteniök nem fog sikerülni.

* Fogjatok meg, mert agyonütöm ezt a gazembert! ... Kacagató látvány, mikor a nagyhatalmi hóbertban szenvedő osztrák-magyar mo-

narchiát a szerb és montenegrói szunyogok a legszemérmertlenebb módon inzultálják. De a legszánalmasabb szerepet ebben a komédiában a koalíció kedvenc külügyminisztere, báró Aehrenthal játszsza, aki napról-napra telikürtöli a sajtója útján, hogy a monarchia olyan rettenetesen hatalmas és erős, hogy egy kézlegyintéssel tönkresilányítja azt a két kis balkán férgyet. Minduntalan hangoztatja, hogy egyetlen hadtest 24 óra alatt végez Péter és Niklas-ékkal, de azért az egész nagyhatalmi sajtóban csak úgy csurog a vér a rémes háborúságtól. És ha az egész európai diplomácia nem fogja fel a rettenetes erejű külügyminiszter kariát, úgy az orrukot piszkáló balkán legyeket úgy agyoncsutáná, hogy nekünk az orruk vére fog folyni utána.

* Tapsoljatok koalíciósok! ... Hát még épen csak az hiányzott a koalíciós politika betetőzésére. Románia, amelyről külügyi hivatalunk, amikor csak lehetett azt híresztelte, hogy velünk háború esetére katonai konvencióba áll, az oláh poloska tiltakozik a magyar választói jog tervezett reformjavaslata ellen. Ilyen jól rég nem nevettem ... ha ugyan el nem megy a kedve az embernek a nevetéstől arra a gondolatra, hogy miképpen is vagyunk azzal a nagyhatalmi állással, amelyről ficsesjei és eltrott-lisodott diplomataink — a delegációban regélnék. Micsoda meglepetésekre virradnánk mi valamelyes európai conflagráció esetén! ...

* A magyar nemzet birkatürelme. Nemzetiségi lapok óriási felháborodással adnak hírt arról, hogy a hét-főről keddre virradó éjjel Jankunak, az oláh hazaáruló forradalmárnak Balázsfiaván felállított siremlékét ismeretlen tettesek dinamittal légbe röpítették és hogy emiatt az ottani oláh lakosság óriási izgalomban van. Megvalljuk, hogy a Janku siremlék létezéséről eddig tudomásunk nem volt; de most már minket is izgalomba hozott az a szegyenletes tény, hogy a magyar nemzet birkatürelmessége folytán lehető

volt egy ilyen emlékszóbor felállítása magyar honunk földén...

* Koalíciós csendélet. A kormány-párti blok egyik árnyalatának lapja, az „Alkotmány” ma a következő enyelgést teszi közé vezető helyen:

Szabadelvi mozgolódás. Új-ból hangoztatják a lapokban és folyosói beszélgetésekben a fuziót, még pedig a szabadelvi fuziót, oly értelemben, hogy a képviselőház szabadelvi elemei a függetlenségi párt szabadelvi csoportjának egésze alatt egyesüljenek, mert hát amit a függetlenségi párt „agrarius-kerikális” csoportja művel, az már sok, sőt több a soknál. A függetlenségi pártnak számos tagja, akik — Holló Lajosnak vagy Nagy Emilnek vagy kinek vezetése alatt, ez szintén nem tartozik ide — igazán tenni akarnak valamit a kisgazdák és kisiparosok érdekében és e törekvésökben nem kéri a minden lében kanál izraeliták kétes értékű támogatását: azért mindezek a képviselők mindjárt a gyűlölködés és izraelita felekezeti türelmetlenkedés leplezetlen tendenciájával úgy tüntetnek fel, mint retrograd politikusok. De nem erről van itt tulajdonképpen szó, hanem arról, hogy ezek a szabadelvi elemek még a házelnöknek, Justh Gyulának a pártok fölött álló méltóságát sem kímélik és azt imputálják neki ma a Pester Lloyd öszabadelvi hasábjain, hogy ő ígéretet tett a függetlenségi párt szabadelvi vitézeinek, akik a szabadelviük raliálása céljából holnapra értekezletet hívtak egybe, hogy „ő minden erejével elő fogja mozdítani a liberális elemek raliálását”. Hogy Justh Gyula „szabadelvi” érzi-e, azt nem nekünk kell felfedeznünk; hogy régi jó parlamentaris szokás szerint a házelnök a pártok felett áll és ameddig ezt a méltóságát viseli, nem elegyedik a pártok vagy csoportok harcaiba, azt sem nekünk kell felfedeznünk; mi nemcsak a házelnöki méltóság, de Justh Gyulának a méltóságra vonatkozó véleményének is védelmére kelünk, midőn egy „hands off”-ot kiáltunk oda a szabadelvi raliálás izraelitáinak. Raliálódjanak a Mörickok, Samuk, Adolok, Somák, de Justh Gyulát, míg házelnök, hagyják kívül a játékon.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A ház folyosója élénkebb, mint az üléssterem.

Az ülést Justh Gyula 11 óra 15 perckor nyitja meg. Jegyző Vertan Endre. Miután a múlt ülés jegyzőkönyvét felolvasták, Wekerle számvevőségi jelentéseket nyújt be, amit a bizottsághoz utasítanak.

Ugyancsak a kereskedelmi miniszter nevében 2 vasutépítési engedélyre vonatkozó előzetes tárgyalás kérdésében szólal fel. A jelentéseket kinyomatják. A Ház hozzájárul.

Ezuan következő az 1909. évi költségvetés folytatólagos tárgyalása. Felszólaló szónok Lorkovics horvát képviselő. Az egész mai ülést ugyyszólván a horvátok fogják végig beszélni.

A miniszterek közül csak Wekerle van jelen.

Elsikkasztott dollárok.

— Sikkasztás a mozgópostánál. —

Évek óta végezte sikkasztásait Barta Ferenc postaszolga a főposta épületében, a mozgópostánál. Különösen az Amerikából érkező pénzeslevelekre vadászgatott.

Hosszu nyomozás után állapította meg a postaigazgatóság, hogy a sikkasztó Barta Ferenc postaszolga, aki magához vette az Amerikából érkező pénzesleveleket és a bankó-

kat beváltotta a Thököly-uton levő bankházban. A bűnös uton szerzett pénzből négyszobás házat vásárolt Rágosligeten. Még angol berendezésű fürdőszobát is csináltatott magának a házban. Hónapok óta nagy lábón élt a feleségével, úgy rendezte be a dolgát, mintha nem postaszolga, hanem postaigazgató lenne.

A sikkasztás minden részletét megállapította már az igazgatóság és ennek alapján idézést küldött Bartának Rágosligetre. Nem volt ugyan rajta az idézésen, hogy miről van szó, a szolga mégis sejtette, hogy baj van, rájöttek a sikkasztásra. Föülte a vonatra és bejött a fővárosba. Amikor a keleti pályaudvar közelébe ért a vonat, Barta kiugrott a kocsiból. Vigyázva, óvatosan csinálta ezt is, hogy ne legyen halálos sérülése. Az utasok között nagy rémület támadt, sokan szemtanúi voltak az öngyilkos kísérletnek. A mentők vitték Bartát a Rökus-kórházba. Csak a lábán sérült meg, de nem súlyosan.

A postaigazgatóság még nem fejezte be a vizsgálatot és a rendőrségnél sem tett följelentést. Bartát is majd csak napok után hallgatják ki.

A vizsgálatot Kolbenbeier Bertalan postatitkár vezeti. A vizsgálat már most is megállapított annyit, hogy nagyobb sikkasztás nincs. Pénzeslevel pedig egyáltalán nem is veszett el. A vizsgálat folyik.

Tűz a belvárosban.

— Egy hatemeletes palota veszedelemben. —

— Saját tudósítónktól. —

Ma éjjel fél kettőkor a város minden részéből a Belvárosba vágató tűzoltókocsik robaja és harsány trombita-zsava ébresztette fel az alvó lakosságot. A központi tűzorségi laktanyába arról ment jelentés, hogy a Pesti Magyar Kereskedelmi Banknak a Fürdő-utca és a Ferenc József-tér sarkán épülő hatemeletes palotája lángokban áll. A tűzorségen kívül, mely teljes apparátussal vonult ki, megjelent egy szakasz gyalog- és lovasrendőr, valamint egy szakasz katonaság.

A veszedelem azonban korántsem volt akkora, mint mekkorának tartották. A ház világító udvarában az állványfák négy méter szélességben elégték s nem is adott sok munkát a nagy készültséggel kivonuló tűzoltóknak. A kár is jelentéktelen.

NAPIHIREK.

— A posta és táviró igazgatóság új elnöke. Amint megbízható forrásból értesülünk, a Szalay Péter volt államtitkár halálával megüresedett posta és táviró igazgatóság elnöki tisztségére Follert Károly igazgatót szemelték ki. Ezen állásra még Csöke Ferenc kereskedelmi miniszteri tanácsost is jelölték, de most már biztosra vehető hogy ezen jelentőséges állásra Follert Károlyt legközelebb kinevezik, aki minden tekintetben érdemes utóda Szalay Péternek.

— Fogházra ítelt herceg. San Remóból írják: Radziwill Leó herceget, aki egy 15 éves leányt automobiljával halálra gázolt, az itteni bíróság egy havi fogházra, 5000 frank pénzbírságra és az áldozat családjának fizetendő 5000 frank kártérítés megfizetésére ítélte el. A herceget csak tetemes biztosítékösszeg letétbe helyezése mellett hagyták meg szabadlábon.

— Egy érdekes lipótvárosi házasság epilógusa. Dr. W. S. fővárosi dugszdazd orvos és háztulajdonos két év előtt történt elhalálozásakor Ilona nevű fiatalabb leányának több mint félmillió korona vagyont hagyott hátra. A gazdag örökösöz kezére, minthogy a dus anyagi javakon felül, a sors a legpazarabb testj előnyökkel is felruházta, számos kéro pályázott. A rátartós hozományhercegnő azonban nagyon válogatos volt és a legiokozottabb igényeknek megfelelő kéroket is állhatatosan kikoszarozta. A legkitartóbb udvarló közé tartozott Sz. Ö. fővárosi nagykereskedő, gyáros és milliomos, akit a szépséges fiatal urhölgy bájai annyira lekötöttek, hogy többszörös kikoszarozása ellenére is, kitaróan meg-megismételte a leánykéroést. És a várt leány — férfit nyert. A kéro állhatatos ragaszkodása, a kétségtelenül előnyös parthie s azonfelül a leány családtagjainak rábeszélése, arra az elhatározásra bírták a szép örökösöz, hogy ha nem is a szive, de az esze sugallatát követve, odaadja piciny, de értékes kezét a dugszdazd kéronek. És megtörtént a lipótvárosi irigykötés. Az új házaspár hosszabb nászutra indult, azután visszatért pazarul berendezett budapesti palotájába, teljes három hónapra keresztül házközösségben élt és mégis az új menyecske nem lett asszony, csak — kisasszony-feleség volt. A boldogtalan férj legalább így adja elő a tényállást a válókeresetében, amelyet ifju, szép neje ellen nemrég adott be a budapesti kir. törvényszéken és miután alperesöz hites orvosszakértők bizonyítványával minden kétséget kizárólag beigazolta azt, hogy házassági frigye dacára nem lett felesége a felperesnek, a bíróság tegnap „matrimonium non consummatum” címén felbontotta a házassági köteleket. A kisasszony-feleség lemondott mindennemű tartási igényéről. A Fauborg Saint Leopold köreiben ez az eset annál is inkább szóbeszéd tárgyát képezi, mert beavottak tudni vélik, hogy a fiatal férj még nem gyógyult ki a szivén ejtett sebből és egy gyógyintézet magános parkjában fog irt keresni mély bánatára.

— Ezüst lakodalom. Szalay József, a „Magyar Estilap” r. t. igazgatója és neje ma ünnepezték meg szük családi körben házasságkötésük 25. évfordulóját. Szalay József volt a boulevard-újság első megalapítója és az utcai elárusítás szervezetének utódoja. A jubiláris házaspárt minden oldalról elárusztották üdvözlöttekkel, amelyekhez ezennel a magunk jókívánásait is csatoljuk.

— Andrássy és a szocialisták. Mi is hírt adtunk arról, hogy különösen néppárti körökben állhatatosan tartja magát az a gvanusítás, hogy a szocialdemokraták a választói reform kérdésében paktumra léptek Andrássy Gyula belügyminiszterrel és a szocialista vezéreknek juttandó bizonyos számú mandátum ellenében a pártvezetőség titokban leszerelt. Szóval a vezérek — ismert koalíciós erkölcsök mintájára — becsapták saját pártfeleiket. Garami Ernő a „Déli Ujság”-ban megjelent intervjéjében erőlyesen és a leglátározottabban megcáfolta ezt a pletykát, mindazonáltal a néppárt szócsöve ma a következő förmé-

vényben próbálja megtapogatni a szocialisták ütödoerét:

Az ügyészség és a szocialdemokraták. A Népszava még adja a bankot. A forradalmi proklamációk helyett ugyan már csak radikális elmefuttatások olvashatók a világforradalom nagy csatakiürtjében, de még mindig úgy tüntetik fel a dolgot, mintha ök csakugyan haragudnának a kormányra.

A szocialdemokrata párt azonban már elhallgatott „a fekete gróf” elleni handabandázással, mióta a parlamentben kijelentette, hogy gondoskodik arról, hogy a szocialdemokrata munkásság bizalmának letéteményesei bekerüljenek a parlamentbe. Az „öh elvtársak” előtt azonban még is úgy szeretnék feltüntetni a vezérek a dolgot, mintha életre-halálra küzdenének a kormány ellen. A Népszava például igen raffinált kortesfogással igyekszik leplezni a pártvezetőség taktikáját, a következőket írván: „A napokban szigoruan bizalmas leirat ment Czárán István főügyészhez, amelyben figyelmeztetik őt arra, hogy a választói törvényjavaslatnak a képviselőházhoz történt benyújtásával kapcsolatosan a Népszavában „az igazatás tényálladékat magában foglaló” cikkek jelentek meg. Ennélfogva Czárán István, az igazságügyminiszter utasítása folytán, felhivatik, hogy a bünvádi perrendtartás 567. szakasza alapján az illető lapszámok lefoglalása iránt soron kívül tegyen előterjesztést. Ezenkívül pedig tegyen a főügyész jelentést arról is, hogy a Népszava ellen hány sajtópör van folyamatban és milyen stádiumban vannak a pörök ez idő szerint.” Csak nem azt akarja ezzel elérni a nyár-utcai irástudatlan farizeusok sanhedrinje, hogy a politikai tömegsztrájk leszereléséért amnesztiát kapijanak a szocialdemokrata vádlottak? Ausztriában így csinálták ezt Beck és Adler. Magyarországon csak nem követi ezt a példát a kormány? Lehetetlennek tartjuk, hogy a Nemzeti Kaszinó és a Rombach-utcai éjjeli menedékhely közösen csináljanak politikát. Ezt még gróf Andrássy Gyula szabadelvűségéről és Tarcazi elvtárs mandátuméhségéről sem tetelezzük fel. Hisszük, hogy az ügyészség nem lesz pártpolitikai kortesesszököz.

— Vasúti baleset. A váci rendező vágányokon egy tolató mozdony kérésztülment Peterdi István mozdonyvezetőn, és a szerencsétlen embernek mindkét lábát összezúzta. Bevitték a Rökus-kórházba.

— Sikos az aszfalt. A budapesti ember legnagyobb veszedelme télen a sikos aszfalt. A hanyag és lelkiismeretlen házmesterek büne az a sok kisebb-nagyobb baleset, ami az utcán járó-kelőf éri. Már is több áldozata van ennek. Apróbb-nagyobb sérülés és a lábtörések egész sokasága vall a panasznak jogossága mellett. A rendőröknek több gondot kellene arra fordítaniok, hogy a házmesterek, ha kell, minden második órában hamut, vagy köport hintsenek az utcára.

A mentők tegnap csaknem minden öt percben siettek segítségére a város minden részére. Negyven esetben vitték kórházba a balesetek áldozatát. A negyven baleset közül tizenöt lábtörést mutat ki a statisztika. Nagyobb

konsternáció volt délután öt óra körül a Rákóczi-ut és Erzsébet-körut sarkán, ahol egy Weisz Bernátné nevű asszony mind a két lábát törte. A Rökus-kórházba vitték őt is, a sikos járdá többi harminckilenc áldozatát is. A legnagyobb részük csak könnyű természetű zuzódásokat szenvedett.

A sérültek közül a következők neveit soroljuk föl: Hirschl Lipót a Dohány-utca 5. számú ház előtt esett el s eltört karral szállították be a Rökus-kórházba. Debreczeni Lajos a Lövház-utca 39. sz. ház előtt esett el. Elvesztette eszméletét. Schüssler József a fején sérült meg. Perá Irma az Andrássy-uton elesett, szintén elvesztette eszméletét. Nagy János a Köztemető-uton esett el s arcán sérült meg. A Dalszínház-utcában Hoffer József elesett s a fején sérült meg. Valamennyinek a mentők nyújtották az első segélyt.

Baleset. A külső váciúton levő Kühnemann-féle gyárban Lengyel Sándor vasmunkás egy állványról leesett és súlyos sebével a II. sz. sebészeti klinikára kellett szállítani.

Dákó-román szemtelenkedések. Hiába vagyunk Romániával a legszorosabb szövetségi viszonyban, hiába volt Aerenthal külügyminiszter huzamosabb időn át a magyar állam követe a bukaresti udvarnál, hiába vagyunk a délkeleti szomszéd állammal — állítólag — katonai konvencióban, a román közvélemény, ahol csak lehet, egész nyíltan foglalt állást a magyar nemzet ellen. Most ismét Bukarestből jelentik, hogy a román liga a bacau liceumban nagygyűlést tartott, amelyen Jovián képviselő felhívta a románokat, hogy a magyarországi testvéreket segítsék. A gyűlés határozati javaslatot fogadott el, melyben tiltakoznak Magyarország-Ausztriának Romániával szemben tanúsított illóllási magatartása ellen, mely Romániának gazdasági kiaknázására és nemzeti önértetének lenyűgözésére irányul. Elhatározták, hogy felhívják a kormányt, hogy egy szabad néphez méltó magatartást tanúsítson a magyarországi románokkal szemben. A gyűlésből üdvözlő-táviratot küldtek Vlád Aurél képviselő feleségének, akit a kolozsvári tábla magyarellenes izgatásért egy havi fogházra ítél.

Öngyilkossági járvány. Csaknem naponta adnak hírt az újságok olyan öngyilkosságról, amelyet diplomás emberek követnek el. Az általános közgazdasági nyomort, a mindennapi kenyér utáni enerváló hajszát leginkább a szabad, szellemi foglalkozást üző osztály sanyli meg. Legutóbbi időkben feltűnően szaporodnak az ügyvédi karban az öngyilkosok. Tegnap ismét egy szép reményekre jogosító, fiatal ügyvéd, dr. Fábrián Rezső dobt el magát az életet. Mennyire hajótöröttje lehetett ez a mindössze 28 éves fiatal ember az élet küzdelmeinek, hogy épen akkor követte el végzetes tettet, amikor vőlegénye volt egy viruló, fiatal leánynak, aki bizonyára rózsás színekben látta ezt a nyomoruságos árnyékvilágot és még mit sem sejtett a való élet szomorú küzdelmeiről. A sajnálatraméltó menyasszony sorsa csak általános részvétet keltett.

Hítelen halál. A Lehel-utca 31. sz. a. vendéglőbe ma reggel bement Stefanovics Sándor ács és rosszulérőlt panaszkodott. Mielőtt valaki a segítségére mehetett volna, hirtelen összeesett és meghalt.

Összeütközött t eherkocsik. A Teréz-körut és Podmaniczky-utca sarkán ma reggel két teherkocsi összeütközött. Az egyik kocsis, Tör-

tényi Lajos oly szerencsétlenül bukkolt le a kocsijáról, hogy mind a két lábát eltörte.

Merénylő asszony. Véres családi dráma történt csütörtökön este a Murányi-utca 16. szám alatt levő házban. Pékéti István hatvanegy éves nyugalmazott rendőr fiatal felesége revolverrel rálőtt férjére és arcán súlyosan megsebesítette. A házasság fár hónapok óta rossz viszonyban éltek egymással, mert a férj észrevette, hogy feleségének udvarlói vannak. Egy ideig emiatt különválva éltek, de az asszony kérésére a rendőr visszavette a feleségét. Csütörtökön délután ismét szóváltás volt a házasság között, mire az asszony revolverével férjére lőtt. A mentők a súlyosan sebesült rendőrt a Rökus-kórházba vitték, a merénylő asszonyt pedig a rendőrség letartóztatta.

A mindennapi kenyér. Add meg a mi mindennapi kenyérünket imádkozik még az ölbeli gyermek is. Holott nem elég csak így általában kérni a mindennapi kenyeret. Mert kenyér sokféle van: fehér, fekete, finom és rosszabb minőségű. És van, aki a rozskenyérért él-hal, más ember a buzakenyeret szereti. Kétségtelen azonban, hogy van egy kenyér, amely minden igényt kielégít, öregnek csak úgy ízlik, mint fiatalnak és bizonyos, hogy ez a Bánd-féle híres házi kenyér. Háziasszonyoknak főlegesen ezt a kenyeret ajánlani, mert tudják, hogy ez, bár nem az ő kemencéjükben sült, épen olyan kitűnő, mint a legsikerültebb házikészítmény. De munka nincs vele.

A szinpad világából.

Üzlet.
Aki tud alsózni, — van-e, aki nem tud? — az tudja, mit jelent az, ha az egyik partner a kiosztás után üzletet ajánl. Annyit tesz, hogy csapiák össze a kártyát és ne játszzák meg a pártit, amikor a másik fél esélyei is kétesek, hát belemegy a dologba.
A minap Kálmán Imre, a „Tartárjárás” komponistája kettesben al-sózott Faludi Sándorral a Vigszínház társigazgatójával.
Kiosztják egyszer a kártyát.
Kérdi Faludi Sándor, amint a „lapját” megnézi:
— Üzlet?
Kálmán Imre jóformán meg sem nézi a kártyát és felel:
— A Faludiakkal mindig szívesen kötök üzletet. Bizonyos, hogy jól járok vele.
És összecepta a kártyáját.

SZÍNHÁZ, MŰVÉSZET.

(—) **Vigszínház.** Flers és Caillavet ma este színekkel finom, elmesés és nagyhatású színművének, a „Virraszt a szerelem” előadásának különös érdekességet ad azon körülmény, hogy a férfi főszerepet. Andrét, a Nemzetileg fázózott Rainay Gábor helyett Tanay Frigyes, ez a kiváló és közkedveltségnek örvendő művész fogja eljátszani. Ha ezt a testére szabott szerepet kezdettől fogva ez a nagytehetségű művész játszotta volna, ugy a különben is nagy vonzerejű színműnek a sikere talán mindjárt kezdetben intenzívebb lett volna.

(—) **Főpróba a Vigszínházban.** Maurice Donnay szenzációs színművének, a „Visszatérés Jeruzsálemből”, ma délelőtt lesz a jelmezes próbájára. A színház igazgatósága az érdekesítő darabot fényes kiállításban hozza színre.

(—) **Magyar Színház.** Hajós Sándor, a tehetséges irónak „Holnap” című színművét szombaton este mutatják be a Magyar Színházban. Színházi körökből kiszivárgott hírek szerint a hazai szerzőnek ezen darabja zajos sikernek néz elébe.

A vonatok érkezése Budapest nyugati p. u.-ra. Érvényes 1908. október hó 1-éi.

D é l e l ő t t				h o m o n a	
vonat-szám	óra	perc	vonat-nome	h o m o n a	
701 ¹⁾	19 50		kel. ost. expv.	(Konstantinápoly)	
145	5 35		szv.	(Bukarest)	
721	5 30		szv.	Dunakeszi-Alag	
721a	5 45		szv.	Czegléd	
4101	5 50		szv.	Esztergom	
139	6 00		szv.	Nagymaros	
6505	6 10		szv.	Lajosmizse	
147	6 15		szv.	Rákospalota-Ujpest	
6701	6 20		szv.	Szolnok, Czegléd	
1407	6 35		szv.	Berlin, Zoelna	
217	7 05		szv.	Párkány-Nána	
709	7 15		szv.	(Bukarest)	
709a	7 25		szv.	Czegléd	
149	7 30		szv.	Rákospalota-Ujpest	
4108	7 40		szv.	Esztergom	
117	7 45		szv.	Paris, Wien	
6501	7 50		szv.	(Kecskemét, Lajosmizse)	
151	7 55		szv.	Göd	
131	8 10		szv.	Párkány-Nána	
718	8 20		szv.	Kiskunfélegyháza	
153	8 30		szv.	Dunakeszi-Alag	
705	8 30		szv.	Szeged	
1408	9 30		szv.	(Bécs, Pozsony, Esztergom)	
4106	9 55		szv.	Rákospalota-Ujpest	
155	10 20		szv.	Szeged	
715	10 40		szv.	Galánta	
119	10 55		szv.	Galánta	

D é l u t á n				h o m o n a	
vonat-szám	óra	perc	vonat-nome	h o m o n a	
157	12 05		szv.	(Rákospalota-Ujpest)	
159	12 05		szv.	(Ujpest)	
133	1 25		szv.	Nagymaros	
708	1 30		szv.	Bukarest, Bázis	
103	1 40		szv.	Paris, Wien	
161	2 05		szv.	Dunakeszi-Alag	
163	2 00		szv.	Rákospalota-Ujpest	
6507	3 20		szv.	(Kecskemét, Lajosmizse)	
6703	4 05		szv.	Szolnok, Czegléd	
127	4 10		szv.	Nagymaros	
4107	5 00		szv.	Esztergom	
216	5 30		szv.	Ersökujvár	
165	5 38		szv.	Rákospalota-Ujpest	
115	5 55		szv.	Wien, Berlin	
707	6 35		szv.	Bukarest, Bázis	
107	7 00		szv.	Rákospalota-Ujpest	
105	7 10		szv.	Wien	
711	7 35		szv.	Temesvár, Bázis	
4111 ¹⁾	8 15		szv.	Piliscsaba	
149	8 35		szv.	Dunakeszi-Alag	
126	8 50		szv.	Párkány-Nána	
107	9 05		szv.	Wien	
4109	9 25		szv.	Esztergom	
6508	9 35		szv.	(Kecskemét, Lajosmizse)	
1405	4 45		szv.	Berlin, Zoelna	
171	10 05		szv.	Dunakeszi-Alag	
129 ¹⁾	10 45		szv.	Vácz	
723	10 50		szv.	Szeged, Szolnok	
901 ¹⁾	10 55		szv.	(Konstantinápoly)	
101	11 05		szv.	(Bolgrad)	
101	11 05		szv.	(London, Ostende, Paris, Wien)	
171a	11 20		szv.	Rákospalota-Ujpest	

A vonatok érkezése Buda-Császárfürdőbe.

D é l e l ő t t				h o m o n a	
vonat-szám	óra	perc	vonat-nome	h o m o n a	
4061	5 58		szv.	Esztergom	
4008	7 48		szv.	Esztergom	
4006	10 04		szv.	Esztergom	

D é l u t á n				h o m o n a	
vonat-szám	óra	perc	vonat-nome	h o m o n a	
4007	5 17		szv.	Esztergom	
4013 ¹⁾	8 21		szv.	Piliscsaba	
4009	9 51		szv.	Esztergom	

K Ö Z G A Z D A S Á G.

(Törpebankok végnapjai.) Már hirt adtuk arról, hogy a főváros területén működő kisebb pénzintézetek, az úgynevezett „törpebankok” a rájuk zúdult végveszedelem elől akként menekülhetnek meg legbiztosabban, ha náluknál nagyobb, erősebb és hatalmasabb pénzintézetek védőszárnyai alá menekülnek. Ez történt most a Járadék Hitelbank részvénytársasággal, amelyet az Általános Bank részvénytársaság olvasztott magába. Az egyesülés úgy történik, hogy a Járadékhitelbank r.-t. részvényesei ugyanoly névértékű Általános bank r.-t. részvényre cseréltetnek ki, 1909 március elsőjől kezdve, amely célból az Általános bank r.-t. alaptőkájének két millió koronáról három millió koronára leendő fölemelését is elhatározta. A beolvadó intézet igazgatói közül Schön Ignácot, Goldschmidt Bernádot és Békés Mártont az Általános bank r.-t. igazgatóságába beválasztották.

Uj iparvállalat. Hír szerint Budaörsön új cementgyárat akar létesíteni egy volt cementgyáros. Az új vállalatot részvénytársasági alapon két millió koronával akarják megcsinálni.

A Gresham. Ez a londoni életbiztosító-társaság nagy garral hirdeti 60 éves fennállásának jubileumi ünnepeit. A hazájában elég kiterjedelmű biztosító-intézet elég viharos multtal rendelkezik és kétségtelen dolog, hogy az egész európai kontinensen épen magyarországi fiókjának sikerült leginkább terjeszkednie. Legutóbbi években azonban annyi vezetőségi válságokon ment keresztül, hogy itteni üzletei is jelentősen megcsappantak. Most lázas buzgalommal szervezkedik.

T Ö Z S D E.

A mai előtőzse, dacára a változatlan politikai és háborus hírekre, megnyugtatóbb és a tegnapi árfolyamokhoz képest, visszavásárlások folytán, némi javulást mutat fel.

Osztrák hitel	629.—
Magyar hitel	732.—
Jelzálogbank	424.—
Rimamurányi	524.—
Városi villamos	260.—
Közuti vaspálya	575.—
4% korona járadék	91.60

Irányzat: ingadozó.

Kiadja: A „DELI UJSÁG” LAPKIADÓ RÉSZVÉNYTÁRSASÁG.

A vonatok indulása Budapest nyugati p. u.-ról. Érvényes 1908. október hó 1-éi.

D é l e l ő t t				h o m o n a	
vonat-szám	óra	perc	vonat-nome	h o m o n a	
103	1 00		kel. ost. expv.	(Wien, Paris)	
148	5 35		szv.	(Ostende, London)	
123	5 45		szv.	Rákospalota-Ujpest	
712a	5 50		szv.	Párkány-Nána	
152	6 00		szv.	Szeged, Szolnok	
4103	6 10		szv.	Göd	
6509	6 40		szv.	Esztergom	
150	6 45		szv.	(Lajosmizse, Kecskemét)	
1404	7 00		szv.	Rákospalota-Ujpest	
104	7 55		szv.	Zoelna, Berlin	
164	8 00		szv.	Wien	
712	8 30		szv.	Dunakeszi-Alag	
116	9 30		szv.	(Kecskemét, Bázis)	
156	9 35		szv.	Wien, Berlin	
708	9 40		szv.	Rákospalota-Ujpest	
6506	11 15		szv.	(Bukarest, Bázis)	
153	11 25		szv.	(Lajosmizse, Kecskemét)	

D é l u t á n				h o m o n a	
vonat-szám	óra	perc	vonat-nome	h o m o n a	
6704	12 05		szv.	Czegléd, Szolnok	
6104	12 10		szv.	Esztergom	
180	12 15		szv.	Rákospalota-Ujpest	
128	12 25		szv.	Nagy-Máros	
169	1 10		szv.	Dunakeszi-Alag	
41 14 ¹⁾	1 50		szv.	Piliscsaba	
126	2 10		szv.	Párkány-Nána	
164	2 15		szv.	Rákospalota-Ujpest	
4108	2 20		szv.	Esztergom	
106	2 30		szv.	Wien, Paris	
120	2 35		szv.	Galánta	
704	2 40		szv.	Bukarest, Bázis	
720	2 45		szv.	Czegléd	
6504	2 50		szv.	(Lajosmizse, Kecskemét)	
186	4 10		szv.	Rákospalota-Ujpest	
130	4 20		szv.	Nagymaros	
718	4 30		szv.	Szeged	
108	4 35		szv.	Wien	
124	4 40		szv.	Nagymaros	
168	4 45		szv.	Rákospalota-Ujpest	
124	4 55		szv.	Párkány-Nána	
722	5 00		szv.	Czegléd	
4108	5 40		szv.	Esztergom	
1406	5 50		szv.	Berlin, Pozsony	
722a	5 55		szv.	Czegléd, Szolnok	
170	7 15		szv.	Dunakeszi-Alag	
718a	7 35		szv.	Czegléd	
6507	7 40		szv.	Lajosmizse	
710	8 05		szv.	Bukarest, Bázis	
139 ¹⁾	8 10		szv.	Vácz	
4116	8 30		szv.	Esztergom	
172	8 45		szv.	Dunakeszi-Alag	
1408	9 30		szv.	Zoelna, Berlin	
118	10 00		szv.	Wien, Paris	
708	10 15		szv.	(Szeged, Bázis, Bukarest)	
172a	10 30		szv.	Rákospalota-Ujpest	
714	10 35		szv.	Kiskunfélegyháza	
140 11 10			szv.	Nagymaros	
902 ¹⁾	11 20		szv.	(Bolgrad)	
702 ¹⁾	11 30		szv.	(Konstantinápoly)	
702 ¹⁾	11 30		szv.	(Bukarest, Konstantinápoly)	

A vonatok indulása Buda-Császárfürdőre.

D é l e l ő t t				h o m o n a	
vonat-szám	óra	perc	vonat-nome	h o m o n a	
4002	6 06		szv.	Esztergom	

D é l u t á n				h o m o n a	
vonat-szám	óra	perc	vonat-nome	h o m o n a	
4004	12 03		szv.	Esztergom	
4014 ¹⁾	1 35				

